

Drs. W. Smit

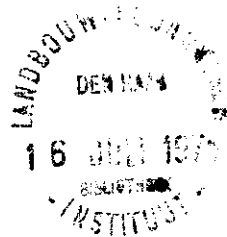
No. 5.27

**BEDRIJFSRESULTATEN VAN DE
GARNALENNVISSERIJ**

Definitieve cijfers 1972

Juli 1974

26
5.27
A

**Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Visserij en Bosbouw**

77001 JR 1972 def

Inhoud

	Blz.	
WOORD VOORAF	5	
HOOFDSTUK I	INLEIDING	7
	§ 1. Aanvoer en opbrengst	7
	§ 2. Ontwikkeling van de vloot	10
HOOFDSTUK II	BEDRIJFSRESULTATEN	12
	§ 1. Omvang en methode van onderzoek	12
	§ 2. Overzicht van de bedrijfsresultaten 1968 - 1973	15
	§ 3. Detaillering van de bedrijfsresultaten in 1972	17
	§ 4. Visgronden van de garnalenvisserij	21
SUMMARY		23
BIJLAGEN		24

Woord vooraf

Dit rapport is een onderdeel van de reeks publikaties die tot doel heeft de definitief berekende bedrijfsresultaten van een aantal takken van visserij te boekstaven. Van de garnalenvisserij in 1972 zijn reeds in LEI-publikatie no. 5.19 (Visserij in cijfers 1972) de voorlopig berekende uitkomsten vermeld, terwijl in publikatie no. 5.26 (Visserij in cijfers 1973) reeds de voorlopige cijfers over 1973 zijn opgenomen.

In de onderhavige publikatie is er naar gestreefd de nodige detaillering van de cijfers te geven, die bij een voorlopige berekening niet kan worden gegeven, terwijl ook de bedrijfsresultaten van een meer algemeen economische achtergrond kunnen worden voorzien. Uiteraard zijn, waar mogelijk, de voorlopig berekende uitkomsten over 1973 aan het geheel toegevoegd.

Overigens is het rapport summier gehouden om meer onderzoekskapaciteit ter beschikking te kunnen stellen van periodieke onderzoeken, waarbij dieper op de structuur van de betreffende tak van visserij kan worden ingegaan. Een dergelijk onderzoek, dat zich niet zal beperken tot vermelding van bedrijfsresultaten alleen, doch dat tevens gebaseerd zal zijn op technische, biologische en algemeen economische gegevens, zal binnenkort voor de garnalenvisserij worden aangevangen.

Het onderzoek is verricht door Drs. W. Smit van de afdeling Visserij en Bosbouw van het Landbouw-Economisch Instituut en berust op gegevens welke op basis van vrijwilligheid ter beschikking zijn gesteld door een aantal garnalenvissers. Bij de dokumentatie van deze gegevens is een waardevolle bijdrage geleverd door J. Boersma, J. Geluk en S. Eppinga.

Voorts hebben in de gegevensverwerking een belangrijk aandeel gehad A. den Dulk en W.A. Hageraats.

De Directeur,

Den Haag, juli 1974.

HOOFDSTUK I

Inleiding

§ 1. Aanvoer en opbrengst

Binnen het kader van de totale Nederlandse aanvoer van visserij-producten is de plaats van de garnalenvisserij in 1972 op een nog niet eerder bereikt laagtepunt gekomen. Met een totale aanvoer van 4.2 miljoen kg nam deze tak van visserij slechts 1,4% van de aanvoer van de totale Nederlandse visserij voor zijn rekening. In 1973 steeg dit percentage weer enigszins.

Wat betreft de opbrengst blijkt de garnalenvisserij met 16,1 miljoen gulden in 1972 ongeveer 5% van de opbrengstwaarde van de gehele Nederlandse visserij te omvatten. In 1973 werd dit percentage, ondanks een toeneming van de garnalenbesomming, nog iets lager.

Van de totale aanvoerwaarde van garnalen in Nederland (15,7 miljoen gulden) kwam in 1972 ongeveer 0,3 miljoen voor rekening van buitenlandse (Belgische) vaartuigen. De overige 15,4 miljoen gulden vormden, tezamen met 0,7 miljoen gulden aan bijvis, de totale besomming van de Nederlandse garnalenvisserij ad 16,1 miljoen gulden.

De aanvoer van konsumptiegarnalen in Nederland bereikte in 1972 een dieptepunt. Weliswaar werden meer zoute garnalen aangevoerd in vergelijking met 1971 (2109 ton tegen 1952 ton), doch de aanvoer van pellerijgarnalen daalde van 2350 tot 1790 ton. Door hogere prijzen was de opbrengst echter hoger, terwijl ook minder werd doorgedraaid.

Opmerkelijk was het tegengesteld verloop van de aanvoer van konsumptiegarnalen in Nederland en West-Duitsland. Had ook de West-Duitse garnalenvisserij in 1971 (evenals de Nederlandse, doch relatief in mindere mate) zich geplaatst gezien voor een achteruitgaande aanvoer, in 1972 werd door de Duitse garnalenvissers weer meer aangevoerd dan in 1971. De beschikbare cijfers over 1973 wijzen daarentegen uit, dat een toeneming van de Nederlandse garnalenaanvoer nu gepaard ging met een teruglopende Duitse aanvoer.

Wat betreft de opbrengst blijkt Nederland in de jaren 1971 en 1972 ongeveer 30% te besommen van de totale opbrengst van de vier West-Europese landen die zich met de vangst van garnalen van het Crangon-type bezig houden (West-Duitsland, Nederland, België en Frankrijk). Hoewel nog geen gegevens over de Franse aanvoer beschikbaar waren kan voor 1973, ondanks een opleving van de aanvoer in Nederland, eveneens op ongeveer 30% worden gerekend. Hierbij zij vermeld, dat dit percentage in de jaren 1965 t/m 1967 tussen 40 en 50% lag.

Tabel 1. Aanvoer en opbrengst van de Nederlandse visserij 1)

	Totaal	Grote zee-	Kleine zee-	Garnalen-	Mossel-	Oester-	IJssel-	Diver-
	visserij 2)	visserij 3)	visserij 4)	visserij 4)	kultuur	kultuur	meervis-	sen
							serij 5)	
Aanvoer								
(mln.kg)								
1961	301,8	138,7	55,2	13,5	74,3	2,6	13,4	4,1
1962	282,1	90,5	67,9	14,0	83,9	2,2	10,4	13,2
1963	313,6	119,6	77,6	20,6	78,0	0,5	10,0	7,3
1964	341,5	113,8	87,1	17,8	100,7	0,6	11,4	10,1
1965	336,0	111,0	88,1	14,7	96,1	0,7	12,9	12,5
1966	311,0	98,6	88,5	13,1	80,4	0,7	14,9	14,8
1967	275,1	83,2	84,9	12,1	74,4	0,8	14,3	5,4
1968	287,4	72,4	90,9	9,5	98,8	0,8	10,0	5,0
1969	280,7	74,6	92,9	9,8	92,1	0,8	8,2	2,3
1970	259,4	70,3	100,4	9,2	74,8	0,8	2,0	1,9
1971	278,1	68,5	116,2	5,1	83,2	0,9	2,9	1,3
1972	301,5	79,9	111,8	4,2	101,1	1,0	2,5	1,0
1973	300,1	83,6	107,7	5,6	98,3	1,0	2,9	1,0
Opbrengst								
(mln.gld.)								
1961	142,0	58,9	46,6	9,1	8,9	7,0	8,8	2,7
1962	162,9	61,2	64,8	11,1	9,9	6,7	6,5	2,7
1963	142,7	55,0	57,7	10,8	9,0	2,2	5,8	2,2
1964	164,7	53,5	73,6	11,6	12,0	3,4	8,4	2,2
1965	195,8	58,9	90,9	17,5	11,5	4,6	10,5	1,9
1966	223,5	59,1	118,1	17,5	9,7	4,9	10,9	3,3
1967	222,7	54,5	120,7	17,5	11,3	5,3	11,5	1,9
1968	231,0	54,2	127,3	16,4	13,7	5,5	10,7	3,2
1969	243,4	59,2	137,3	12,9	16,1	5,9	10,3	1,7
1970	281,4	67,2	161,1	17,2	20,2	6,3	7,0	2,4
1971	304,5	70,0	190,2	14,1	12,7	7,2	8,9	1,4
1972	347,3	82,7	217,0	16,1	15,1	7,7	8,3	0,4
1973	417,4	95,6	268,0	17,8	17,7	8,5	8,4	1,4

1) Inkl. aanvoer in België, Groot-Brittanië, West-Duitsland en Denemarken

2) Exkl. visloggers en kotters > 27 m.

3) Inkl. visloggers en kotters > 27 m.

4) Inkl. drogerijgarnalen; t/m 1969 exkl. bijvis

5) T/m 1969 inkl. bijvis garnalenvisserij

Bron: CBS, LEI.

Tabel 2. Aanvoer en opbrengst van konsumptiegarnalen

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973
Zoute garnalen:								
Aanvoer (ton)	3 478	3 162	2 909	3 393	3 644	1 952	2 109	2 338
Af: Doordraai (ton)	16	14	81	159	107	31	2	9
Verkocht (ton)	3 462	3 148	2 828	3 234	3 537	1 921	2 107	2 329
Gem.prijs (ct/kg)	304	309	296	228	252	361	442	384
Opbrengst (1000 gld.)	10 513	9 726	8 368	7 358	8 900	6 925	9 307	8 950
Flauwe garnalen:								
Aanvoer (ton)	4 105	4 437	3 801	4 120	3 746	2 350	1 790	2 823
Af: doordraai (ton)	181	180	70	605	148	28	4	50
Verkocht (ton)	3 924	4 257	3 731	3 515	3 598	2 322	1 786	2 773
Gem.prijs (ct/kg)	172	178	212	154	214	271	359	290
Opbrengst (1000 gld.)	6 757	7 571	7 894	5 404	7 709	6 291	6 417	8 039
Totaal:								
Aanvoer (ton)	7 583	7 599	6 710	7 513	7 390	4 302	3 899	5 161
Af: doordraai (ton)	197	194	151	764	255	59	6	59
Verkocht (ton)	7 386	7 405	6 559	6 749	7 135	4 243	3 893	5 102
Gem.prijs (ct/kg)	234	234	248	189	233	311	404	333
Opbrengst (1000 gld.)	17 270	17 297	16 262	12 762	16 609	13 216	15 724	16 989

Bron: Produktschap voor Vis en Visprodukten

Tabel 3. Aanvoer van konsumptiegarnalen (Crangon) in enkele Westeuropese landen

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973
Aanvoer (mln.kg.)									
Nederland	8,2	7,6	7,6	6,7	7,5	7,4	4,3	3,9	5,2
West-Duitsland	5,7	7,6	4,7	7,8	8,7	9,7	6,7	7,7	6,7
België	0,9	1,0	1,3	0,9	1,4	1,3	0,9	0,9	1,6
Frankrijk	2,0	2,2	2,0	2,3	2,3	2,3	2,7	2,5	
Totaal	16,8	18,4	15,6	17,7	19,9	20,7	14,6	15,0	
Opbrengst (mln.gld.)									
Nederland	17,3	17,3	17,3	16,3	12,8	16,6	13,2	15,7	17,0
West-Duitsland	7,6	12,2	7,7	14,1	16,1	15,3	15,5	19,5	20,9
België	2,6	2,8	3,1	3,3	3,7	3,8	3,4	3,5	5,6
Frankrijk	7,9	9,1	9,3	10,0	9,7	9,0	11,4	13,0	
Totaal	35,4	41,4	37,4	43,7	42,3	44,7	43,5	51,7	
Gemiddelde aanvoer-prijs (ct/kg)									
Nederland	215	234	234	248	189	233	311	404	333
West-Duitsland	134	161	164	181	185	158	231	253	309
België	299	299	250	350	272	280	382	407	349
Frankrijk	389	403	456	440	416	386	424	512	
Totaal	210	226	240	247	212	215	295	345	

- = niet bekend

Bron: Nationale Statistieken

§ 2. Ontwikkeling van de garnalenvisserij

Uit de gegevens over de besomming blijkt een zekere stagnatie in de garnalenvisserij tot en met 1972, stellig als men de inflatie in rekening zou brengen. De stagnatie-tendens weerspiegelt zich ook in omvang en leeftijdsopbouw van de vloot.

Zowel het aantal schepen dat aan de garnalenvisserij heeft deelgenomen als het aantal vaartuigen met garnalenvisserij als hoofdbedrijf liep in 1972 verder terug, terwijl bovendien het gemiddelde motorvermogen van de garnalenvaartuigen terugliep (per eind 1972 was dit 155 pk tegen 159 pk een jaar eerder). Het totale motorvermogen van de garnalenvloot liep dan ook in 1972 terug van rond 23 000 pk tot rond 20 000 pk. Eerst in 1973 kan men een opleving in de garnalenvisserij waarnemen, die zich uit in een grotere aanvoer en een grotere vloot.

De leeftijdsopbouw van de garnalenvloot is in 1972 wederom ongunstiger geworden, terwijl ook 1973 weinig gunstiger was. Het aantal schepen tot en met 10 jaar oud, per eind 1966 ongeveer 23% van de vloot en per eind 1969 toegenomen tot 32%, daalde in 1972 tot 17% en in 1973 zelfs tot 13%. De vloot tussen 10 en 20 jaar oud is daarentegen de laatste jaren in verhouding toegenomen, terwijl het aandeel van de schepen, ouder dan 20 jaar vrij konstant bleef en wel met een percentage tussen 60 en 65. Alleen in de jaren 1969 t/m 1971 was het aantal vaartuigen in deze groep tijdelijk relatief gering, vermoedelijk als gevolg van de door de overheid verleende slooppremie in die jaren.

Tabel 4. Overzicht van de vloot van de garnalenvisserij

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973 1)
Aantal vaartuigen waarmee aan de garnalenvisserij is deelgenomen	313	315	310	289	238	210	192	191
Per 31 december								
Aantal vaartuigen waarvoor de garnalenvisserij hoofdbedrijf was	232	230	228	194	164	145	131	143
Gemiddeld motorvermogen	119pk	128pk	131pk	145pk	157pk	159pk	155pk	159pk
Aantal vaartuigen met een motor van:								
1 - 79 pk	52	42	36	26	20	15	9	9
80 - 150 pk	147	115	144	106	77	73	69	72
meer dan 150 pk	33	73	48	62	67	57	53	62
Aantal casco's met een ouderdom van:								
0 - 10 jaar	53	55	60	62	51	34	22	19
11 - 20 jaar	28	28	23	20	23	34	27	39
meer dan 20 jaar	151	147	145	112	90	77	82	85

1) Voorlopige cijfers

Bron: Directie van de Visserijen, CBS, Produktschap voor Vis en Visprodukten, Scheepvaartinspectie, LEI.

HOOFDSTUK II

Bedrijfsresultaten

§ 1. Omvang en methode van onderzoek

De berekening van de bedrijfsresultaten is geschied aan de hand van gegevens welke op basis van vrijwilligheid zijn verstrekt door deelnemers aan bedrijfseconomische boekhoudingen voor de visserij van het LEI.

Het betreft in 1972 35 vaartuigen (29% van de vloot die in dat jaar volledig in bedrijf was en de garnalenvisserij als hoofdbedrijf had) tegen 30 schepen (=23% van de overeenkomstige vloot) in 1971.

De garnalenvissersvaartuigen zijn in groepen verdeeld op basis van thuishaven en motorvermogen. Op grond van de vergelijking van de bedrijfsgegevens van de deelnemers met die van alle vaartuigen in de desbetreffende groep en de controle die op de registratie van ontvangsten en uitgaven is uitgeoefend, kan er van worden uitgegaan dat het onderzoek een bruikbaar beeld geeft van de gehele Nederlandse garnalenvisserij.

Het onderzoek betreft een nakalkulatie van de bedrijfsresultaten in 1972, waarbij een aantal gegevens over voorgaande jaren zijn vermeld.

Bij deze kalkulatie zijn geen gegevens genormaliseerd, uitgezonderd afschrijving, rente en verzekering van het vaartuig.

Voor de berekening van de definitieve cijfers over 1972 zijn de volgende regels in acht genomen:

- de brutobesommingen betreffen de feitelijke vangsten en opbrengsten, vermeerderd met eventueel door de overheid verleende premies, en zijn gecontroleerd aan de hand van opgaven van het Productschap voor Vis en Visprodukten, het CBS en visafslagen;
- de op korte termijn variabele kosten (motorbrandstof, "deel" van de bemanning, afleveringskosten, conserveermiddelen) werden vastgesteld aan de hand van de in het desbetreffende jaar verrichte uitgaven. De op langere termijn variabele kosten (reparatie en onderhoud, vistuig) zijn berekend op basis van de uitgaven in de afgelopen vier jaar. Afschrijvingen en de verzekeringspremie voor het vaartuig zijn berekend op basis van vervangingswaarde, rekening houdend met een geschatte economische levensduur;
- de berekende rente à 6,5% in 1972 is gebaseerd op het gemiddelde rendement op langlopende staatsobligaties.

Op dit rendement is toegepast een korrektie voor de geschatte invloed van de inflatie op de rentevoet en een korrektie in verband met de hogere vermogenskosten die relatief kleine bedrijven en bedrijfstakken in het algemeen ondervinden. De rente is berekend over het totale gemiddeld geïnvesteerde vermogen op vervangingswaardebasis.

Op grond van bestaande regelingen geschiedt de beloning van de arbeid aan boord van de garnalenvissersvaartuigen aan de hand van een bepaald percentage van de brutobesomming, die met enkele variabele kosten is verminderd. Het gehele aldus aan de bemanning toekomende "deel", inclusief dat van de opvarende eigenaar(s), is als kosten beschouwd.

Een nadere verantwoording van de toegepaste werkwijze is voorts opgenomen in bijlage 4 van dit rapport.

De toegevoegde gegevens over de bedrijfsresultaten in 1973 betreffen voorlopig berekende cijfers, gebaseerd op de werkelijke gegevens ten aanzien van besommingen, "deel" en oliekosten en voorts op begrote cijfers voor wat betreft de overige kosten.

Tabel 5. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de garnalenvisserij 1968 - 1973
(in 1000 gld.)

	1968	1969	1970	1971	1972	1973 1)
Breskens \geq 80 pk						
Brutobesomming	106,3	112,1	126,3	148,6	136,1	168,4
Netto-overschot/tekort	- 4,7	- 4,9	9,0	13,4	0,1	7,6
Deel volwassen opvarende	12,9	13,4	16,2	19,0	17,5	20,9
Arnemuiden \geq 80 pk						
Brutobesomming	94,5	122,8	168,7	146,2	146,8	222,3
Netto-overschot/tekort	2,9	5,6	13,2	7,1	14,4	51,8
Deel volwassen opvarende	10,3	12,8	20,9	18,8	16,7	26,4
Wieringen \geq 75 pk						
Brutobesomming	126,9	120,0	180,0	149,3	178,8	190,0
Netto-overschot/tekort	1,2	- 1,9	7,5	- 1,5	3,0	6,9
Deel volwassen opvarende	14,8	15,1	21,7	21,1	27,2	30,2
Harlingen \geq 60 pk						
Brutobesomming	74,6	63,0	125,6	81,3	125,0	123,8
Netto-overschot/tekort	5,9	-4,3	6,2	-9,2	13,9	8,8
Deel volwassen opvarende	11,9	10,2	15,7	12,2	18,6	22,3
Zoutkamp \geq 45 pk						
Brutobesomming	54,4	49,3	84,6	77,0	108,2	76,3
Netto-overschot/tekort	0,1	0,5	6,0	0,6	5,0	-9,4
Deel volwassen opvarende	9,8	8,5	12,6	11,9	17,4	13,3
Termunten \geq 60 pk						
Brutobesomming	65,4	53,8	69,4	66,0	133,2	116,9
Netto-overschot/tekort	4,0	-6,6	-4,6	-11,3	16,9	6,0
Deel volwassen opvarende	9,7	9,3	12,1	12,3	19,0	16,1
Gemiddeld Nederland						
Brutobesomming	85,6	86,0	129,5	109,7	141,1	138,6
Netto-overschot/tekort	1,5	-2,3	5,4	-2,1	8,1	6,0
Deel volwassen opvarende	11,6	11,7	17,0	16,1	20,5	20,9

1) Voorlopige cijfers

§ 2. Overzicht van de bedrijfsresultaten 1968 - 1973

De toegenomen totale besomming van de garnalenvisserij in 1972 heeft, tezamen met een teruglopende vloot, het niveau van de gemiddelde besomming per vaartuig uiteraard gunstig beïnvloed. De gegevens in tabel 5 wijzen echter uit, dat de verbetering met name gold voor vaartuigen uit noordelijke thuishavens; in Zeeland was van hogere besommingen gemiddeld geen sprake.

De groep Breskense vaartuigen zag de bedrijfsresultaten teruglopen; zowel de gemiddelde besomming per vaartuig als het netto-overschot en het deel van een volwassen opvarende lieten een daling zien. Voor de groep Arnemuïden bleef de besomming gemiddeld op hetzelfde niveau, doch de inkomens per opvarende liepen terug. Opvallend bij deze groep was de verbetering van het netto-overschot. De oorzaak hiervan ligt in geringere deel-betalingen met daaraan gekoppeld lagere sociale lasten.

De bedrijfsresultaten van alle groepen noordelijke vaartuigen blijken in 1972 gemiddeld aanzienlijk te zijn vooruitgegaan. Zowel de gemiddelde besommingen als de nettoresultaten en de inkomens van de opvarenden werden gunstiger. De gang van zaken was zodanig, dat in de groepen welke in 1971 gemiddeld een nettotekort leden (Wieringen, Harlingen en Termunten) in 1972 de resultaten positief waren.

Eén en ander leidde ertoe, dat het gemiddelde resultaat van volledig in de vaart zijnde garnalenkotters in Nederland een belangrijke verbetering onderging.

De voorlopige cijfers over 1973 vertonen praktisch in elk opzicht tegengestelde tendensen in vergelijking met de ontwikkeling in 1972. Hoewel het gemiddeld resultaat van een Nederlandse garnalenkotter een fractie lager was, bleken het juist nu de kotters uit het Zuiden te zijn die (aanzienlijk) betere resultaten boekten. De garnalenvissers uit het noorden zagen daarentegen in het algemeen de resultaten teruglopen. Dit laatste geldt niet voor de (kleine groep) Wieringers, die bij het onderzoek was betrokken.

Tabel 6. Totaaloverzicht van de resultaten in 1972

	Gemiddelden per vaartuig						Totaal alle sche- pen 1) (in 1000 gld.)
	Zeeland			Waddengebied			
	BR. ≥ 80 pk	ARM. ≥ 80 pk	WR. ≥ 75 pk	HA. ≥ 60 pk	ZK. ≥ 45 pk	TM. ≥ 60 pk	
Aantal schepen gehele jaar in de vaart	12	8	28	14	30	24	138
w.v. in administratie	4	5	5	3	8	10	35
Gem. motorvermogen (pk)	206	190	220	170	125	128	157
Gem. inhoud casco (Brt.)	34	39	38	40	33	31	34
Gem. ouderdom casco (jr.)	14	22	19	40	34	29	30
Gem. ouderdom motor (jr.)	7	7	8	14	11	9	9
Aantal opvarenden	3,0	3,3	2,8	2,3	2,5	2,5	372
Aantal reisdagen	217	176	190	171	175	156	.
Liters gasolie	90107	58168	93506	58512	40000	43889	7450
Besomming afslag	136 078	146 601	172 123	121 497	104 360	128 522	.
+ premie	-	202	6 676	3 456	3 807	4 705	.
Bruto-besomming	136 078	146 803	178 799	124 953	108 167	133 227	16 083
Kosten:							
gasolie	8 047	5 754	8 765	6 470	4 551	5 302	754
smeerolie	578	934	1 522	934	779	753	112
dekbehoeften	948	1 127	2 057	1 049	915	970	148
navigatiemiddelen	6 234	7 067	10 823	4 023	3 715	4 833	739
rep./onderh. casco	3 163	3 103	5 893	5 814	3 218	5 627	539
rep./onderh. motor	5 070	5 012	7 938	2 838	3 706	4 836	606
verzekering vtg.	3 870	4 203	4 685	4 245	3 240	3 241	449
vistuig	4 096	3 987	6 724	2 764	2 805	2 834	477
kookkosten, ijs, zout	1 568	2 030	5 221	2 430	2 553	3 239	373
deel bemanning	52 532	55 667	76 056	43 995	44 329	47 427	6362
sociale lasten	14 061	9 307	7 148	8 061	11 873	11 807	1 140
overige k. bemanning	1 213	2 489	3 278	1 227	3 059	1 733	271
algemene kosten	2 792	2 607	2 506	2 538	1 893	1 825	260
opvangfondsen/sub- sidies	362	552	553	453	1 1473	597	7
afleveringskosten	6 597	6 036	8 501	7 035	4 800	5 697	745
afschrijving casco/ motor	17 587	15 442	15 703	10 936	8 114	10 150	1 417
rente	7 225	7 043	8 438	6 193	5 120	5 500	768
Totale kosten	135 943	132 360	175 811	111 005	103 197	116 371	15 167
Netto-overschot	135	14 443	2 988	13 948	4 970	16 856	916
Deel volw. opvarende	17 484	16 654	27 222	18 595	17 434	19 000	.

1) Inklusief vaartuigen die niet het gehele jaar hebben gevist

§ 3. Detaillering van de bedrijfsresultaten in 1972

De ontwikkeling van de bedrijfsresultaten van de Zuidvloot en de Noordvloot in 1972 en 1973 geven aanleiding nader in te gaan op het verloop van vangsten, besommingen en kosten van beide groepen schepen. Wat betreft de vangsten zij vermeld, dat het verloop van de aanvoeren zowel in het Noorden als in het Zuiden ongeveer de algemene lijn heeft gevolgd, doch dat de (relatief geringe) afwijkingen van dit gemiddelde verloop de uiteenlopende gang van zaken in beide gebieden heeft beïnvloed.

Een nader onderzoek van de aangevoerde kilogrammen konsumptiegarnalen per pk per reisdag geeft het volgende beeld:

	Noordvloot	Zuidvloot	Alle schepen
1970	2,11	1,30	1,89
1971	1,52	0,92	1,36
1972	1,30	0,80	1,16
1973	1,67	1,39	1,57

Uit deze cijfers blijkt in de eerste plaats dat de Zuidvloot per pk per dag aanzienlijk minder konsumptiegarnalen aanvoert dan de Noordvloot. De aanvoer is voorts per eenheid van inspanning, want zo mag een pk per reisdag wel worden genoemd, in 1971 en 1972 belangrijk teruggelopen. In 1973 was echter van een opleving sprake, die relatief voor de Zuidvloot het grootste was.

Een overzicht van de garnalenbesomming (exklusief bijvis) in guldens per pk per reisdag over dezelfde periode luidt aldus:

	Noordvloot	Zuidvloot	Alle schepen
1970	4,56	3,39	4,24
1971	4,61	2,99	4,16
1972	5,23	3,26	4,68
1973	5,47	4,69	5,19

Uit dit overzicht spreekt globaal hetzelfde beeld. De lagere resultaten per pk per reisdag voor de Zuidvloot betekenen overigens niet, dat de Zuidvloot in het algemeen minder rendabel is dan de Noordvloot, hetgeen de cijfers in tabel 5 overigens reeds hebben aangetoond. Het gaat bij de visserij er immers om wat per schip en per opvarende het resultaat is; het aantal pk's per schip of per opvarende en dus aanvoer en besomming per schip/opvarende zijn beslissend voor de totale opbrengstzijde. Doch ook afgezien hiervan is het verloop van de bedrijfsresultaten vrij gemakkelijk te koppelen aan dat van de aanvoer per eenheid van inspanning.

Eén en ander heeft geleid tot de in 1972 met name voor de groepen Noordkotters hogere besommingen. Wat betreft de kosten is het duidelijk, dat met de besommingen samenhangende kosten (deel van de bemanning en afleveringskosten) in dezelfde richting veranderden.

Tabel 7. Bedrijfsresultaten per tak van visserij 1970 - 1972 (1 000 gld.)

	Aantal reisdagen		Bruto besomming		Netto-overschot		Deel volwassen opvarende					
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971				
Breaskens												
Garnalenvisserij	149	150	182	92	104	114	6	10	2	12	13	15
Trawlvisserij	31	59	35	23	45	22	2	3	-2	3	6	2
Spanvisserij	14	-	-	11	-	-	1	-	-	-	1	-
Totaal	194	209	217	126	149	136	9	13	0	16	19	17
Armenuiden												
Garnalenvisserij	144	134	158	127	109	134	10	7	16	16	14	15
Trawlvisserij	39	44	14	39	37	9	3	0	-2	5	5	1
Spanvisserij	4	-	4	3	-	4	-	0	-	0	0	1
Totaal	187	178	176	169	146	147	13	7	14	21	19	17
Wieringen												
Garnalenvisserij	158	115	150	166	90	151	12	-0	9	19	13	23
Trawlvisserij	19	70	26	10	59	20	-1	-1	-3	2	8	3
IJsselmeervisserij	10	-	14	4	-	8	-3	-	-3	1	-	1
Totaal	187	185	190	180	149	179	8	-1	3	22	21	27
Harlingen												
Garnalenvisserij	130	121	138	88	60	97	5	-5	14	11	9	15
Trawlvisserij	46	33	33	38	21	28	1	-4	0	5	3	4
Totaal	176	154	171	126	81	125	6	-9	14	16	12	19
Zoutkamp												
Garnalenvisserij	145	125	137	78	54	84	7	4	12	12	9	14
Trawlvisserij	11	35	38	7	23	24	-1	-3	-7	1	3	3
Totaal	156	160	175	85	77	108	6	1	5	13	12	17
Termunten												
Garnalenvisserij	142	115	156	69	58	133	-5	-6	17	12	11	19
Trawlvisserij	-	11	-	-	8	-	-	-5	-	-	1	-
Totaal	142	126	156	69	66	133	-5	-11	17	12	12	19

Voor het overige is het moeilijk een algemene lijn te vinden in de veranderingen in het kostenniveau. In de groepen waar men nog steeds doende is wat kleinere schepen af te stoten en te vervangen door grotere schepen (alle noordelijke groepen, in het bijzonder Zoutkamp en Termunten) zijn de overige kosten gestegen; in het zuiden daarentegen was sprake van een teruggang van de kosten.

Tegenover de stijging van de totale besomming van de garnalenvisserij sedert 1971 met bijna 2 miljoen gulden zijn de totale kosten met bijna 0,9 miljoen gulden gestegen, hetgeen ruimte heeft gelaten voor een stijging van het netto-overschot met 1,1 miljoen. De stijging van de totale kosten van de garnalenvisserij werd veroorzaakt door een toeneming van de deellonen voor de bemanning; de overige kosten bleven in totaal gelijk, zij het met enige onderlinge verschuivingen.

Het aandeel van de nevenvisserijen in de bedrijfsresultaten van de garnalenvissers is in 1972 in alle groepen teruggelopen. In de groepen Zuidelijke garnalenkotters daalde het aantal reisdagen in trawlen spanvisserij vrij aanzienlijk, terwijl ook de betekenis van deze nevenvisserijen voor besomming, netto-overschot en deel per man belangrijk terugliep.

In het noorden was de relatieve achteruitgang van de nevenvisserijen van geringer omvang. In Harlingen en Zoutkamp bleef het aantal reisdagen in de trawlvisserij zelfs gelijk of nam toe, waarbij echter het aantal reisdagen in de garnalenvisserij zelf in sterkere mate toenam. Dezelfde gang van zaken deed zich voor bij de besomming van de nevenbedrijven. Het nettoresultaat van de neven-(trawl-)visserij was echter voor de groep Zoutkamp aanzienlijk ongunstiger dan in 1971.

Uit een overzicht van de bedrijfsresultaten per reisdag (zie tabel 8) blijkt een vooral voor de noordelijke groepen vrij aanzienlijke toeneming van de besomming per dag. Dit geldt met name voor de garnalenvisserij; in de trawlvisserij waren de dagbesommingen op een enkele uitzondering na lager dan in 1971. Het netto-resultaat liet een daarmee vergelijkbaar verloop zien. Evenals in 1971 was het nettoresultaat per reisdag in de nevenvisserijen, vaak aanzienlijk, ongunstiger dan in de garnalenvisserij. Hierbij dient uiteraard te worden bedacht, dat juist in de minder gunstige perioden voor wat betreft de garnalenvisserij men eventueel overgaat op andere visserijen. Daardoor is het heel wel mogelijk dat het netto-resultaat van de nevenvisserijen even gunstig of gunstiger is dan dat in de garnalenvisserij in dezelfde periode. Een vergelijking van de dagresultaten gemiddeld over het gehele jaar levert dan eigenlijk een niet geheel juist beeld. De aantallen vaartuigen die aan de verschillende visserijen deelnemen zijn echter te gering om een nadere splitsing te kunnen maken welke aan bovengenoemd bezwaar tegemoet komt.

Tabel 8. Brutobesomming en nettoresultaat per reisdag per tak van vissertij (gld.)

	Brutobesomming			Nettoresultaat		
	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Breskens						
Garnalenvissertij	622	694	630	42	65	13
Trawlvissertij	720	756	619	66	62	- 65
Spanvissertij	790			45		
Arnemuiden						
Garnalenvissertij	876	814	846	71	50	102
Trawlvissertij	1 002	852	663	84	10	- 135
Spanvissertij	735		1 012	- 50		29
Wieringen						
Garnalenvissertij	1 052	788	1 007	73	-2	61
Trawlvissertij	536	842	789	- 59	-18	- 106
IJsselmeervissertij	385		534	- 280		- 249
Harlingen						
Garnalenvissertij	675	495	703	42	-46	101
Trawlvissertij	830	663	855	16	-112	2
Zoutkamp						
Garnalenvissertij	532	433	611	48	34	89
Trawlvissertij	634	660	646	- 78	- 101	- 194
Termunten						
Garnalenvissertij	490	508	855	- 32	- 50	108
Trawlvissertij		680			- 497	

§ 4. Visgronden van de garnalenvisserij

Een onderzoek naar de belangrijkheid van de verschillende visgronden voor de Nederlandse garnalenvisserij (zie tabel 9) heeft uitgewezen, dat de Zuidvloot geheel is aangewezen op de Noordzee ten Zuiden van 53° NB.

Hierbij inbegrepen is de visserij in de Ooster- en Westerschelde; gegevens over het aandeel van deze stromen in de garnalenesomming waren voor de jaren 1971 en 1972 niet beschikbaar. In 1973 bleek voor de gezamenlijke Zuidvloot volgens gegevens van de Visserijstatistiek de Oosterschelde voor de vangst van konsumptiegarnalen geen rol te hebben gespeeld. In de Westerschelde werd door deze vloot echter 4% van de totale besomming gevestigd. Voor de gehele Nederlandse visserij kan de betekenis van de Westerschelde voor de besomming op ongeveer 1,3% worden geschat.

Voor de in Noord-Holland geregistreerde vloot (voornamelijk Wieringen) bleek de Zuidelijke Noordzee nog voor 20 à 30% in de totale besomming te voorzien, terwijl een wisselend aandeel in de Noordelijke Noordzee werd besomd. Dit aandeel was overigens afhankelijk van de aard van de visserij; in 1971 was dit percentage relatief hoog door de visserij op zgn. rode steurgarnalen (*Pandalus*) op de Fladen gronden en het Farn Deep.

Zowel voor de Wieringers als voor de Fries-Groningse vloot geldt een in 1973 sterk teruglopen van de betekenis van de Oostelijke Noordzee, dus de Sylt-visserij. In 1971 en 1972 was deze visserij nog verantwoordelijk voor rond de helft van de besomming van de Wieringers en 20% van de besomming van de Noordoostelijke vloot.

Opvallend is voorts de in 1972 en 1973 toegenomen betekenis van de Noordelijke Noordzee voor de Friezen en Groningers.

Het aandeel van de Waddenzee in de besommingen bleek voor de Fries-Groningse vloot op ongeveer 60% te liggen. Voor de Wieringers is dit percentage in de periode 1971-1973 sterk gestegen.

Voor de Nederlandse garnalenvissersvloot als geheel blijkt de Noordzee rond driekwart van de besommingen op te leveren, waarbij in 1973 weer de belangrijke terugval van de Sylt-visserij vermeldenswaard is. De Waddenzee leverde het overige kwart van de besommingen. Bij dit laatste kan worden opgemerkt dat in de laatste jaren blijkbaar de rol van de Oostelijke Waddenzee enigszins terugloopt ten gunste van het Westelijke deel van de Waddenzee.

Tabel 9. Visgronden van de garnalenvisserij; percentages van de besomming (inkl. vis)

		Noordzee				Waddenzee		
		Zuid 1)	Noord 2)	Oost 3)	Totaal	West 4)	Oost 5)	Totaal
Zuidvloot	1971	100	-	-	100	-	-	-
	1972	100	-	-	100	-	-	-
	1973	100	-	-	100	-	-	-
Noord-Holland- se vloot	1971	18	35	43	96	4	-	4
	1972	19	12	59	90	8	2	10
	1973	32	22	25	79	20	1	21
Fries-Groning- se vloot	1971	3	8	22	33	16	51	67
	1972	-	25	20	45	17	38	55
	1973	4	26	9	39	24	37	61
Totaal alle vaartuigen	1971	33	18	27	78	7	15	22
	1972	28	15	28	71	11	18	29
	1973	46	16	11	73	14	13	27

1) Noordzee ten Zuiden van 53°NB, inkl. Zeeuwse en Zuid-Hollandse Stromen

2) Noordzee ten Noorden van 53°NB, ten Westen van 7°OL

3) Noordzee ten Oosten van 7°OL

4) Waddenzee ten Westen van de dam bij Ameland

5) Waddenzee ten Oosten van de dam bij Ameland

Summary

The report supplies detailed information about gross and net results of shrimp-fishing in the Netherlands in 1972. Also some preliminary figures concerning 1973 are added.

Total landings of shrimps reached a lowest point, the proceeds being a little higher than in 1971. The shrimp-fishing fleet diminished a little further, but in 1973 the fleet recovered somewhat.

Average net results per vessel over the country were far better than in 1971. Especially the Northern based vessels achieved higher results, the Southern based fleet suffering a small decline. In 1973 on the contrary results of Northern vessels were a little less and those in the South earned more.

Rising gross receipts per vessel in 1972 resulted from higher prices, the landings being less than in the previous year.

As total proceeds rose some two million guilders, total costs were approximately one million higher, leaving a one million rise of net income.

Rising costs were connected with the higher proceeds, mostly on account of wages and sales expenses. Other operating expenses were generally the same as in the previous year.

Vessels of different groups visited varying fishing grounds. The Southern based fleet fished practically only in the Southern part of the North Sea and a little in the Zeeland estuaries. The fleet in the North of the country fished partly in the Wadden-sea, partly in the German Bight (near the Sylt Island) and partly in the North Sea North of 53 degrees.

Bijlage 1. Overzicht van de garnalenvissersvloot per 31 december 1972

Plaats	Let- ter- te- ken	Aantal schepen		Bouwjaar casco						Inhoud casco (BRT)				
		to- taal	garn. viss. hoofdb.	voor						1	16	21	31	>
				1930	1939	1949	1959	1969	1972	15	20	30	50	50
Termunten	TM	10	10	4	1	-	2	3	-	-	3	3	4	-
Delfzijl	DZ	9	8	2	1	-	1	4	-	-	1	1	6	-
Usquert	UQ	6	6	5	-	1	-	-	-	-	-	5	1	-
Bierum	BM	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Zoutkamp	ZK	28	23	11	3	1	2	6	-	1	2	9	10	1
Oostdongeradeel	OL	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-
Westdongeradeel	WL	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-
Harlingen	HA	14	10	4	1	1	1	3	-	-	1	2	7	-
Wonseradeel	WON	8	5	2	-	1	1	1	-	-	-	5	-	-
Wieringen	WR	43	26	1	-	5	6	14	-	-	-	7	16	3
Texel	TX	5	4	2	-	2	-	-	-	-	2	1	1	-
Stellendam	SL	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	-
Goedereede	GO	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-
Klundert	KL	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Kortgene	KG	4	3	-	2	-	-	1	-	-	-	-	3	-
Yerseke	YE	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-
Arnemuiden	ARM	5	3	1	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-
Vlissingen	VLI	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Breskens	BR	17	9	-	1	3	2	3	-	-	-	2	7	-
Terneuzen	NZ	4	4	1	1	-	1	1	-	-	-	3	1	-
Hoofdplaat	HP	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Overige plaatsen		9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal		183	131	47	12	18	17	37	-	1	10	44	72	4

Meethrief lengte(m)			Motortype		Bouwjaar motor							Motorvermogen in pk									
10 15	15 19	20 24	langz. lopend	snel- lopend	voor 1950	1950	1955	1960	1965	1970	<	40	60	80	100	120	140	200	>		
					1950	1954	1959	1964	1969	1972	40	59	79	99	119	139	199	249	249		
4	4	2	1	9	-	-	-	4	5	1	-	-	2	-	4	-	4	-	-		
1	6	1	3	5	-	2	-	5	1	-	-	-	1	2	-	5	-	-			
1	3	2	3	3	1	-	3	1	1	-	1	-	2	1	1	-	1	-	-		
-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
3	14	6	8	15	2	-	7	12	2	-	-	-	3	2	4	4	8	1	1		
-	2	3	-	5	-	-	1	-	3	1	-	-	-	1	-	2	2	-	-		
-	4	1	1	4	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	2	2	1	-	-		
3	5	2	2	8	1	-	-	4	4	1	-	-	-	1	2	1	4	2	-		
1	4	-	-	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	3	-	2	-	-		
1	20	5	8	18	-	-	3	11	12	-	-	-	-	-	1	1	9	14	1		
-	3	1	1	3	1	-	-	3	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-		
-	2	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		
-	2	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		
-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
-	3	-	1	2	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-		
-	2	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-		
-	3	-	1	2	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-		
-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
1	8	-	2	7	-	-	3	2	3	1	-	-	-	-	-	1	4	4	-		
2	1	1	-	4	1	-	1	-	2	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-		
-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
17	89	25	32	99	6	2	22	50	46	5	1	-	8	7	22	16	44	30	3		

Bijlage 2. Vergelijking van de bedrijfsgegevens in 1972

	Aantal vaartuigen		Gemidd. motorvermogen (pk)		Gemiddelde onderdom in jaren		Gemidd. tonnage (BRT)		Gemidd. lengte (meetbrief)(M)				
	per Volledig uit. 1972	in de vaart	Volledig in de vaart	in de vaart	Volledig in de vaart	in de vaart	Volledig in de vaart	in de vaart	Volledig in de vaart	in de vaart			
Zeeland													
BR-VLI-NZ-	15	12	4	173	206	20	14	9	7	32	34	16,1	16,7
HP	8	8	5	200	190	30	22	7	7	40	39	17,6	17,3
ARM-KG-YE													
Zuid-Holland													
SL-GO-KL	5	5	-	229	-	35	-	7	-	42	-	17,5	-
Waddengebied													
WR-TX	30	28	5	186	220	17	19	8	8	37	38	17,3	17,0
HA-WON	15	14	3	144	170	33	40	9	14	31	40	16,4	18,1
ZK-OL-WL	33	30	8	140	125	39	34	12	11	34	33	18,6	18,4
TM-DZ-UQ-													
BM	25	24	10	116	128	36	29	10	9	31	31	17,2	16,5

Bijlage 3. Bedrijfsgegevens en tijdschrijving 1972

	Zeeland		Waddengebied			
	BR. ≥ 80 pk	ARM. ≥ 80 pk	WR. ≥ 75 pk	HA. ≥ 60 pk	ZK. ≥ 45 pk	TM ≥ 60 pk
Aantal vaartuigen in administratie	4	5	5	3	8	10
Gen. motorvermogen (pk)	206	190	220	170	125	128
Gen. inhoud casco (Brt.)	34	39	38	40	33	31
Gen. ouderdom casco (jr.)	14	22	19	40	34	29
Gen. ouderdom motor (jr.)	7	7	8	14	11	9
Gen. bemanning						
Garnalenvisserij	3,0	3,2	2,7	2,2	2,3	2,5
Trawvisserij	3,0	3,7	2,9	2,7	3,3	-
Spanvisserij	-	4,0	-	-	-	-
Lijsselmeervisserij	-	-	4,0	-	-	-
Totaal alle vissersrijen	3,0	3,3	2,8	2,3	2,5	2,5
Reisdagen						
Garnalenvisserij	182	158	150	138	137	156
Trawvisserij	35	14	26	33	38	-
Spanvisserij	-	4	-	-	-	-
Lijsselmeervisserij	-	-	14	-	-	-
Totaal alle vissersrijen	217	176	190	171	175	156

BIJLAGE 4.

Toelichting op de berekening van kosten en opbrengsten

1. Brutobesomming

Dit betreft de aan de visafslagen behaalde bruto-opbrengsten van de aangevoerde vis, zonder toeslagen uit opvangfondsen en zonder aftrek van afleveringskosten, echter inclusief uitgekeerde rijkspremie.

2. Gasolie

Dit betreft de uitgaven per jaar, gesplitst naar tak van visserij. Op de uitgaven is in voorkomende gevallen in mindering gebracht dividend wegens afnemning van olie van koöperaties.

3. Smeerolie

Dit zijn de uitgaven per jaar. Ook op deze kosten is eventueel terugontvangen dividend van koöperaties in mindering gebracht. De toerekening per tak van visserij geschiedde op basis van het verbruik van gasolie.

4. Dekbehoeften

Deze kosten zijn gesteld op het gemiddelde van de uitgaven in de afgelopen vier jaar, omdat vele uitgaven bij deze post voor meer dan een jaar tegelijk worden gedaan. Toerekening per tak van visserij geschiedde op basis van het aantal reisdagen.

5. Navigatiemiddelen

In deze post zijn opgenomen alle kosten voor navigatie- en visopsporingsapparatuur. Gedeeltelijk zijn dit uitgaven (reparaties, huren) en gedeeltelijk afschrijvingen (in 5 à 6 jaar) op in eigendom zijnde apparatuur. De verdeling van deze kosten per tak van visserij gebeurde op basis van de reisdagen.

6. Onderhoud en reparatie casco

In deze post zijn mede begrepen de kosten van de winch. Hier is ook een vierjaarsgemiddelde gemaakt, met dien verstande dat door middel van indexcijfers de uitgaven in de eerste drie jaren op het prijspeil van het laatste jaar zijn gebracht. Verdeling per tak van visserij had plaats aan de hand van de reisdagen.

7. Onderhoud en reparatie motor

Deze kosten zijn berekend en verdeeld als die van het casco.

8. Verzekering vaartuig

De verzekeringspremie van het vaartuig is bepaald op basis van de gemiddelde betaalde verzekeringspremie op 1,65% van de vervangingswaarde van casco en motor. Verdeling per tak van visserij gebeurde volgens de reisdagen.

9. Vistuig

Op de uitgaven in het laatste jaar is eventueel dividend van de koöperatie in mindering gebracht. Vervolgens is per tak van visserij het gemiddelde bepaald van de uitgaven in de laatste vier jaar, waarbij rekening is gehouden met het aantal reisdagen.

10. Materiaal en kookkosten garnalen

Deze betreffen de lopende uitgaven, vermeerderd met afschrijvingen op ketels, zeven, enz.

11. Conserveermiddelen

Op deze uitgaven, die afzonderlijk per tak van visserij waren vast te stellen is eventueel terugontvangen omzetbelasting in mindering gebracht. De uitgaven zijn vermeerderd met afschrijvingen en reparaties van koelininstallaties.

12. Reisgelden (overige kosten bemanning)

Dit zijn uitgaven voor openbaar vervoer en voor het gebruik van auto's, zoveel mogelijk per tak van visserij vastgesteld en anders verdeeld op basis van de mandagen.

13. Bedrijfskleding (overige kosten bemanning)

Dit betreft de jaarlijkse uitgaven. Verdeling per tak van visserij geschiedde op basis van het aantal mandagen.

14. Sociale voorzieningen (overige kosten bemanning)

Voor de sociale voorzieningen van niet bij het Sociaal Fonds Maatschapsvisserij aangesloten vissers zijn de verschillende percentages van de sociale verzekeringswetten in aanmerking genomen en wel over het gehele deel, dus inclusief dat van opvarende eigenaars. Voor de overige vissers zijn de tarieven van het S.F.M. toegepast. Verdeling van de sociale voorzieningen per tak van visserij had plaats aan de hand van de mandagen.

15. Algemene kosten

Dit zijn de werkelijk uitgegeven bedragen, per tak van visserij verdeeld op basis van de reisdagen.

16. Saldo opvangfondsen

De kosten worden gevormd door per tak van visserij te berekenen het verschil tussen uitgaven en ontvangsten. Waar de ontvangsten de uitgaven overtreffen zal uiteraard het saldo negatief zijn. Mede in deze post opgenomen zijn subsidies voor experimentele visserij.

17. Afleveringskosten

Dit betreft de aan de afslag ingehouden bedragen voor afslagrechten, heffingen ten behoeve van Produktschap en Visserijschap, loskosten, faktor en invoerrechten bij aanvoer in het buitenland, benevens vrachtkosten.

18. Deel bemanning

Dit zijn de werkelijk betaalde deellonen aan knechts, vermeerderd met een opgevoerd bedrag (gelijk aan het deel van een volwassen opvarende) voor niet of lager betaalde arbeidskrachten (opvarende eigenaren, familieleden).

19. Afschrijving vaartuig

a. casco

De vervangingswaarde is in 1972 bepaald op f. 3 541 per brt.

Hierop werd jaarlijks afgeschreven:

- 5,1% bij een ouderdom t/m 10 jaar;
- 3 % bij een ouderdom van 11 t/m 25 jaar;
- 2 % bij oudere vaartuigen

b. motor

langzaamlopers: de vervangingswaarde is gesteld op f. 843,- per pk. Hierop werd jaarlijks afgeschreven:

- 8% bij een ouderdom t/m 10 jaar;
- 4% bij een ouderdom van 11 t/m 15 jaar;
- 3% bij oudere motoren.

snellopers: de vervangingswaarde is gesteld op f. 562,- per pk.

Hierop werd jaarlijks afgeschreven:

- 12,5 % bij een ouderdom t/m 6 jaar;
- 6,25% bij een ouderdom van 7 t/m 10 jaar;
- 4 % bij oudere motoren.

Verdeling van de afschrijvingskosten per tak van visserij had plaats op basis van de reisdagen.

20. Rente over het geïnvesteerde vermogen

Bij de vaststelling van het gebruikte rentepercentage zijn, in afwijking met de gang van zaken in voorgaande jaren, op de algemene rentevoet (zoals die tot uiting komt in het rendement op staatsobligaties) een tweetal correcties aangebracht. Deze correcties omvatten in de eerste plaats een aftrek van 1% in verband met de geschatte invloed van de geldontwaarding op de rentestand en in de tweede plaats een bijtelling van 0,5% in verband met de hogere rentekosten die een klein bedrijf in den regel moet maken omdat een dergelijk bedrijf geen toegang heeft op de kapitaalmarkt. De rente is berekend over het gemiddeld in casco, motor en vlottend bedrijfskapitaal geïnvesteerde vermogen. Deze gemiddelde investering is voor casco en motor bepaald op 45% van de vervangingswaarde binnen de economische levensduur en op 20% daarvan daarna. Deze economische levensduur eindigt bij het jaar waarin begonnen wordt af te schrijven met het laagste percentage (zie bij de toelichting op de afschrijvingen). De gemiddelde investering in het vlottend kapitaal is gesteld op de helft van de kosten voor dekbehoefte + navigatiemiddelen + verzekering van het vaartuig + vistuig + conserveermiddelen + reisgelden + bedrijfskleding + algemene kosten.

Het gebruikte rentepercentage bedroeg in 1972 6,5%.

Bijlage 5. Gemiddelde aanvoer en opbrengst per vaartuig in 1972

	Zeeland					
	BR. \geq 80 pk			ARM. \geq 80 pk		
	kg	gld.	ct/kg	kg	gld.	ct/kg
Pellerijgarnalen	1 329	4 601	346	2 344	8 384	358
+premie	-	-	-	-	11	-
Exportgarnalen	22 780	96 597	424	21 567	95 218	442
+premie	-	-	-	-	191	-
Bijvis	8 363	13 068	156	13 284	29 802	224
Totaal garnalenvisserij	32 472	114 265	352	37 195	133 606	359
Trawlvisserij	24 303	21 812	90	1 946	9 151	470
Spanvisserij	-	-	-	4 854	4 046	83
Totaal	56 775	136 078	240	43 995	146 803	334

	Waddengebied					
	WR. \geq 75 pk			HA. \geq 60 pk		
	kg	gld.	ct/kg	kg	gld.	ct/kg
Pellertijgarnalen	6 786	27 404	404	22 584	89 296	395
+premie	-	1 775	-	-	3 354	-
Exportgarnalen	23 306	115 177	494	879	3 688	543
+premie	-	4 901	-	-	102	-
Bijvis	1 627	1 971	121	206	593	288
Totaal garnalenvisserij	31 719	151 227	477	23 469	97 033	413
Trawlvisserij	12 526	20 200	161	10 037	27 919	278
IJsselmeervisserij	1 217	7 372	606	-	-	-
Totaal	45 462	178 799	393	33 506	124 952	373

	Waddengebied					
	ZK. \geq 45 pk			TM. \geq pk		
	kg	gld.	ct/kg	kg	gld.	ct/kg
Pellertijgarnalen	19 382	70 078	362	6 899	23 362	339
+premie	-	3 201	-	-	1 034	-
Exportgarnalen	2 509	9 975	398	25 412	104 750	412
+premie	-	606	-	-	3 671	-
Doorgedraaide consump- tie garnalen	65	6	9	43	1	3
Drogerijgarnalen	-	-	-	1 930	134	7
Bijvis	6	8	133	216	275	127
Totaal garnalenvisserij	21 962	83 874	382	34 500	133 227	386
Trawlvisserij	18 279	24 294	133	-	-	-
Totaal	40 241	108 168	269	34 500	133 227	386

Bijlage 6. Bedrijfsresultaten per reisdag in de garnalenvissersrij in 1972

	Zeeland		Waddengebied			
	BR.	ARM.	WR.	HA.	ZK.	TM.
	≥ 80 pk	≥ 80 pk	≥ 75 pk	≥ 60 pk	≥ 45 pk	≥ 60 pk
Aantal reisdagen in de garnalenvissersrij	182	158	150	138	137	156
Gemiddelde bemanning	3,0	3,2	2,7	2,2	2,3	2,5
Liters gasolie	399	320	531	324	170	282
Besomming afslag	630	845	962	678	583	825
+ premie	-	1	45	25	28	30
Brutobesomming	630	846	1 007	703	611	855
Kosten:						
Gasolie	36	32	49	37	21	34
Smeerolie	3	5	9	5	4	5
Dekbehoefden	4	6	11	6	4	6
Navigatiemiddelen	27	38	60	19	12	31
Rep./onderh. casco	15	17	30	32	14	36
Rep./onderh. motor	23	28	44	17	19	31
Verzekering vtg.	17	24	25	23	17	21
Vistuig	17	23	27	10	11	18
Kookkosten, ijs, zout	8	12	32	15	12	21
Deel bemanning	243	316	409	244	240	304
Sociale lasten	64	50	40	48	58	76
Overige kosten bemann.	5	15	18	6	16	11
Algemene kosten	12	15	14	12	9	12
Opvangfondsen/subsidies	3	3	4	3	3	4
Afleveringskosten	30	34	45	37	23	37
Afschrijving casco/motor	76	85	83	55	37	65
Rente	32	39	45	31	23	35
Totale kosten	615	742	945	600	523	747
Netto-overschot	15	104	62	103	88	108
Deel volw. opvarende	81	95	152	108	100	122